

Satiksmes ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības sarunas

Rīgā, M. Pils ielā 1

2016.gada 8. jūnijā

Sarunas sāk: 11.00

Sarunas vada:

Uldis Augulis

Satiksmes ministrs

Andris Jaunsleinis

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis

Sarunās piedalās:

Sarunu dalībnieki norādīti pielikumā.

I. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

1. Par Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizāciju 2016. gadā, par finansējumu reģionālo, dzelzceļa un pilsētu maršrutiem

Valsts budžeta finansējums sabiedriskajam transportam

Satiksmes ministrijas informācija:

- 2015.gadā pēc daudzu gadu pārtraukuma izdevies iekļauties piešķirtā valsts budžeta finansējuma 77,59 miljonu eiro apmērā ietvaros (neskaitot dzelzceļa infrastruktūras maksu).
- 2016.gadam programmā "Sabiedriskais transports" ir piešķirti 78,78 miljoni eiro, no kuriem 77,68 miljoni eiro ir paredzēti zaudējumu, kas rodas sabiedriskā transporta nodrošināšanas rezultātā, kompensēšanai:
 - 5,3 miljoni eiro – pārvadātāju uzņēmumiem, kuri nodrošina pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu;
 - 29,83 miljoni eiro – pārvadātāju uzņēmumiem, kuri nodrošina pasažieru pārvadājumus ar autobusiem;
 - viens miljons eiro – republikas pilsētu pašvaldībām (maršruti, kuriem vairāk nekā 30% no kopējā maršruta garuma ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas);
 - 17,6 miljoni eiro – par personu, kurām pienākas valsts apmaksāti braucieni, pārvadāšanu;
 - 23,87 miljoni eiro – Pasažieru vilcienam zaudējumu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu segšanai.
- 2016.gadā kopējais plānotais nesegtais zaudējumu apmērs sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai pēc šobrīd pieejamiem aprēķiniem varētu būt 26.9 milj. eiro, tostarp – 23.55 milj. eiro par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un 3.4 milj. eiro par zaudējumu kompensācijām sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem un republikas pilsētu pašvaldībām.
- Jāatzīmē, ka pamatā iztrūkstošais finansējums attiecināms uz valsts garantētās peļņas apmēru, kas kopumā 2016.gadā sastāda 3 milj. eiro.
- Pēc provizoriskiem aprēķiniem 2017.gadam nepieciešamais valsts budžeta finansējums sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar šādiem faktoriem:

- sabiedriskā transporta pakalpojumu maršrutu tīkls reģionālās nozīmes maršrutos 2017.gadam plānots 84 715 024 km;
 - zaudējumu kompensācijas apmērā ir ierēķināta arī valsts garantētā peļņa 2017.gadam, kas saskaņā ar MK noteikumos Nr.435 54.punktā noteikto apmēru, sasniedz vismaz 4 milj. eiro;
 - zaudējumu kompensācijas apmēra noteikšana balstīta uz 2016.gada prognozētajiem izdevumiem, neparedzot būtiskus pieaugumus energoresursu, personāla vai kapitālieguldījumu izmaksās;
 - nav ņemtas vērā pasažieru skaita un ieņēmumu izmaiņas 2017.gadā sakarā ar plānoto tarifu izlīdzināšanas 2.posma uzsākšanu.
- 2017.gadam programmā “Sabiedriskais transports” provizoriskiem aprēķiniem nepieciešami 96,78 miljoni eiro, tai skaitā:
 - 7,95 miljoni eiro – pārvadātāju uzņēmumiem, kuri nodrošina pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu;
 - 33,28 miljoni eiro – pārvadātāju uzņēmumiem, kuri nodrošina pasažieru pārvadājumus ar autobusiem;
 - 1,42 miljoni eiro – republikas pilsētu pašvaldībām (maršruti, kuriem vairāk nekā 30% no kopējā maršruta garuma ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas);
 - 17,06 miljoni eiro – par personu, kurām pienākas valsts apmaksāti braucieni, pārvadāšanu;
 - 36,06 miljoni eiro – Pasažieru vilcienam zaudējumu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu segšanai.

Maršrutu tīkla izvērtēšana

- ATD uzsākuši tikties ar pārvadātājiem un pašvaldībām, lai spriestu par turpmāku sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu maršrutos, kur valsts dotāciju segums ir 80% un vairāk.
- 2015.gadā atvērti 18 jauni maršruti, bet slēgti – 23. To skaits mainījies, reorganizējot esošos maršrutus, atverot jaunus un slēdzot nerentablos maršrutus. Gada griezumā izmaiņas tiek veiktas aptuveni 25% maršrutu.
- Lai pilnveidotu maršrutu tīklu, pērn STP tika izskatīti 120 priekšlikumi par izmaiņām reģionālajos autobusu maršrutos, 13 – dzelzceļa maršrutos un trīs – pilsētas nozīmes autobusu maršrutos, kas iziet ārpus pilsētas robežām.
- ATD plāno tikties ar visiem pārvadātājiem, plānošanas reģioniem un pašvaldībām, lai izvērtētu attiecīgo pārvadātāju apkalpotos maršrutus un rastu kopēju risinājumu.
- Līdz 2016.gada beigām informācija par vienotais maršrutu tīkls būs pieejama digitālā formātā.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai, ka sabiedriskā transporta pakalpojumu segšanai 2016.gadā būs nepieciešami papildus valsts budžeta līdzekļi 3.4 miljonu eiro apmērā.
2. Izskatot iespējas atvērt jaunus reģionālos maršrutus pašvaldībām sadarbībā ar VSIA “Autotransporta direkciju” un plānošanas reģioniem vienoties par jaunu maršrutu atvēršanas un esošo maršrutu slēgšanas principiem.

3. Nolūkā paaugstināt Sabiedriskā transporta padomes darba efektivitāti Satiksmes ministrijai izvērtēt iespējas atsevišķas kompetences par padomē izskatāmajiem jautājumiem deleģēt VSIA "Autotransporta direkcija".

2. Skolēnu pārvadājumu problemātika, pašvaldību, plānošanas reģionu un Valsts SIA "Autotransporta direkcija" sadarbība skolēnu pārvadājumu organizēšanā

Satiksmes ministrijas informācija:

Izglītojamo nogādāšanai līdz mācību iestādei pašvaldībās ir augsta prioritāte. Lielākā daļa pašvaldību ir izveidojušas maršrutus izglītojamo pārvadāšanai (skolēnu maršruti). Tomēr, skolēnu maršruti un to reisu izpildes laiki atsevišķos gadījumos pārklājas ar reģionālo autobusu maršrutiem un to kursēšanas grafikiem, radot liekas izmaksas valstij un pašvaldībai. Nereti iemesls, kādēļ atsevišķos reģionālajos maršrutos ir ļoti mazs pasažieru skaits, ir pašvaldību īstenotie skolēnu pārvadājumi, kas uzņem arī pieaugušos. Tas var novest pie situācijas, ka vietās, kur pieaugušie tiek pārvadāti ar skolēnu autobusiem, sabiedriskā transporta reisi jāsālsdz to mazā pieprasījuma dēļ.

Kopš 2015.gada otrā pusgada VSIA "Autotransporta direkcija" ir strādājusi pie tā, lai skolēnu nogādāšanu līdz skolai nodrošinātu sabiedriskais transports, kur vien tas ir iespējams un lietderīgi. Šo darbību pamatmērķis ir novērst pašvaldību organizēto skolēnu pārvadājumu un sabiedriskā transporta dublēšanos, un veicināt sadarbību starp pašvaldību un valsti, veidojot optimālu pārvadājumu sistēmu.

Šī mērķa īstenošanai ar plānošanas reģionu starpniecību līdz 2015.gada beigām ir apkopota informācija par pašvaldību organizēto skolēnu pārvadājumu maršrutiem, pasažieru uzņemšanas vietām, reisu izpildes laikiem. Konstatēts, ka 2015/2016 mācību gada laikā skolēnu pārvadājumus organizē 103 no 110 novadu pašvaldībām. Ir izveidoti 964 maršruti ar 1519 reisiem, iesaistot 471 autobusu. Kopējais mācību gada nobraukums ir 8,5 milj. kilometru. Pašvaldību organizēti skolēnu pārvadājumi nav Ērgļu, Dundagas, Ādažu, Kokneses, Pļaviņu, Salas un Vārkavas novados.

Informācija par skolēnu maršrutiem pakāpeniski tiek salīdzināta ar reģionālo maršrutu shēmām, reisu izpildes laikiem un pieturvietām.

Tiek organizētas tikšanās ar novadu pašvaldībām, lai klātienē izdiskutētu jautājumus par skolēnu maršrutu organizēšanu un iespējām tos aizstāt ar sabiedriskā transporta maršrutiem. Pašvaldības tiek aicinātas rūpīgi pārskatīt savus maršrutus un izvērtēt to lietderību un ekonomisko pamatotību. Tiek norādīts, ka skolēnu pārvadāšanai ar sabiedrisko transportu var būt būtisks pašvaldības līdzekļu ietaupījums, jo pašvaldībai, kad skolēns nokļūst izglītības iestādē ar sabiedrisko transportu, var būt jāapmaksā tikai skolēna braukšanas biļetes, turklāt, tiek atgādināts, ka Sabiedriskā transporta padome ir atbalstījusi iespējas skolēniem ieviest abonementa biļetes ar atlaidi līdz pat 30%. Atsevišķas pašvaldības jau šobrīd izmanto šādu iespēju, piemēram, Daugavpils, Tukuma, Engures, Jaunpils, Kandavas, Aknīstes novados.

Līdz 2015.gada beigām ir notikušas tikšanās ar Balvu, Rugāju, Viļakas un Baltinavas novada pašvaldību pārstāvjiem kopā ar sabiedriskā transporta pārvadātāju SIA „Balvu autotransports” un Latgales plānošanas reģionu. Notikušas tikšanās ar Alūksnes, Apes, Gulbenes, Madonas, Ērgļu, Cēsaines novadu pašvaldībām kopā ar pārvadātājiem SIA „Sabiedriskais autobuss”, SIA „Gulbenes autobuss”, SIA „Madonas ceļu būves SIA”, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona pārstāvjiem.

2016.gadā jautājumi par skolēnu maršrutiem apspriesti ar Rojas, Talsu novada pašvaldībām, piesaistot Kurzemes plānošanas reģionu un AS „Talsu autotransports”, Grobiņas novadu kopā ar Kurzemes plānošanas reģionu, Auces, Tērvetes, Dobeles, Jelgavas novada pašvaldībām, piesaistot Zemgales plānošanas reģionu, SIA „Dobeles autobusu parks” un SIA „Migar”, Valkas, Mazsalacas, Rūjienas novada pašvaldībām, piesaistot Vidzemes plānošanas reģionu un SIA „VTU Valmiera”, Jēkabpils, Krustpils un

Salas novadu pašvaldībām, piesaistot SIA "Jēkabpils autobusu parks", kā arī ar Priekuļu novadu kopīgi ar Vidzemes plānošanas reģionu. Vidzemes plānošanas reģions ir apspriedis skolēnu maršrutu pārņemšanas iespējas arī ar Cēsu novada pašvaldību.

Plānots iesniegt priekšlikumus Sabiedriskā transporta padomē līdz kādai no vasaras sēdēm, lai no septembra atklātu jaunus reisu skolēnu pārvadāšanai.

Papildus par skolēnu maršrutu optimizēšanu pašvaldības tiek uzrunātas plānošanas reģionu organizētos pasākumos, kā arī ar masu mediju starpniecību.

Galvenie šķēršļi pašvaldību organizēto pārvadājumu iekļaušanai sabiedriskā transporta maršrutu tīklā ir tādi, ka skolēnu maršruti brauc pa ceļiem, kas nav piemēroti regulāriem sabiedriskā transporta maršrutiem, kuriem jāievēro kustības saraksti, skolēnu autobusi piebrauc pēc iespējas tuvāk skolēna dzīvesvietai arī braucot pa māju pievedceļiem, reisa ilgums braucot pēc katra skolēna ir nesamērīgi ilgs, lai tādu izmantotu citi pasažieri. Skolēnu maršrutos tiek pārvadāti arī pirmsskolas vecuma bērni, kurus bez speciāla pavadona nevar pārvadāt sabiedriskajā transportā.

Pārņemot skolēnu maršrutu, ieņēmumi no biļešu pārdošanas nesegs papildus izdevumus. Līdz ar to jauna sabiedriskā transporta maršruta atklāšana saistīta ar papildus finanšu līdzekļu nepieciešamību zaudējumu kompensēšanai pārvadātājiem. Vidējais ieņēmumu segums pār izmaksām svārstās no 32% Vidzemes, Latgales plānošanas reģionos līdz 60% Rīgas plānošanas reģionā. Atsevišķas pašvaldības jau ir izrādījušas interesi piedalīties ar līdzmaksājumu sabiedriskā transporta nodrošināšanai.

2015.gadā ir veiktas izmaiņas 45 esošajos maršrutos un izveidoti septiņi jauni maršruti, kas pielāgoti skolēnu vajadzībām. 2016.gada pirmajos četros mēnešos ir veiktas izmaiņas piecpadsmit maršrutos, pieskaņojot reisu izpildi mācību iestādēm.

Kopumā reģionālajā maršrutu tīklā ir ap 240 maršrutu, kuru reisi paredzēti skolēnu nogādāšanai līdz mācību iestādei un atpakaļ mājās.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

1. Nav nepieciešams speciāls valsts regulējums pašvaldībām, lai definētu minimālos attālumus skolēnam līdz skolai vai iekāpšanas vietai autobusā, kur nepieciešami regulārie vai speciālie regulārie pārvadājumi, jo pašvaldības savu politiku var realizēt, pieņemot saistošos noteikumus

2.. Jādefinē principi kā nodrošināma iedzīvotāju pārvietošana, kur netiek nodrošināts sabiedriskais transports, izskatīt iespējas ieviest praksē Vidzemes plānošanas reģiona pilotprojektu "Transports pēc pieprasījuma".

Puses vienojās:

1. Turpināt darbu, lai novērstu pašvaldību organizēto skolēnu pārvadājumu un sabiedriskā transporta dublēšanos.
2. ATD sagatavot priekšlikumus izskatīšanai Sabiedriskā transporta padomē par iespēju ieviest sabiedriskā transporta pakalpojumus, kas tiek izpildīti pēc pasažiera pieprasījuma vietās, kur sabiedriskā transporta pakalpojumi netiek nodrošināti.

3. Par paredzamajiem pasākumiem atvieglojumu administrēšanas kārtības precizēšanā sabiedriskajā transportā pārvadāto personu uzskaites un identificēšanas problēmu risināšanai

Satiksmes ministrijas informācija:

Ministru kabineta 2015.gada 31.marta sēdē tika apstiprināti noteikumi Nr.153 „Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas

atvieglumus maršrutu tīkla maršrutos” (turpmāk – MK Noteikumi Nr.153). Konceptuāli MK noteikumi Nr.153 paredz ieviest sabiedriskajā transportā bezskaidras naudas norēķinu sistēmu personu ar valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem braucienu uzskaiti un apmaksai. Pašvaldību noteikto braukšanas maksas atvieglojumu gadījumā minētas sistēmas izmantošana nav obligāta. MK noteikumu Nr.153 ieviešanas uzraudzībai darbojās Autotransporta direkcijas izveidota darba grupa, kurā piedalījās visu procesā iesaistīto iestāžu pārstāvji, pārvaldītājus un pasažierus pārstāvošās nevalstiskās organizācija, kā arī LPS. Notikušas 10 darba grupas sanāksmes. Darba grupā tika konstatēta virkne problēmjautājumu, kuru dēļ MK noteikumu Nr.153 ieviešana nebija iespējama. Satiksmes ministrija darba procesā ir sniegusi 4 progresu ziņojumus Ministru prezidentam, kas kopā ar citiem darba grupas materiāliem un sēžu protokoliem ir pieejami LPS deleģētajam darba grupas pārstāvim.

Vēršam uzmanību, ka no 2016.gada 1.jūlija MK noteikumus Nr.153 to esošajā redakcijā tehniski gatava ieviest ir tikai viena banka. Turklāt minētā banka piedāvā slēgtu risinājumu, kas nozīmē, ka braukšanas maksas atvieglojumu saņēmēji par braucienu sabiedriskajā transportā nevarēs norēķināties ar jebkuras bankas izsniegtu norēķinu līdzekli, tādējādi radot pakalpojuma nepieejamību, monopola situāciju, negodīgas konkurences veidošanās risku karšu izsniegšanas un pieņemšanas procesos, kā arī liedzot valstij izvēlēties saimnieciski un ekonomiski izdevīgāko risinājumu.

Konstatētas arī citas problēmas saistībā arī ar MK noteikumu Nr.153 ieviešanu, piemēram, personas datu aizsardzība, datu apstrāde un apmaiņa starp iesaistītajām pusēm, u.c., uz ko norādījušas arī atbildīgās institūcijas, kā, piemēram, Finanšu ministrija, Tieslietu ministrija, Datu valsts inspekcija, Valsts kase, Latvijas Komercbanku asociācija, invalīdu un viņu draugu apvienība “Apeiron”, Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija “SUSTENTO”.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 15.decembra sēdes protokola Nr.67 80.§ 3.punktā doto uzdevumu Satiksmes ministrijai (VSIA “Autotransporta direkcija”) sadarbībā ar Tieslietu ministriju (Datu valsts inspekciju) tika dots uzdevums izvērtēt personu datu drošības aspektus datu apmaiņas risinājumu izveidē, ņemot vērā, ka konkrētā datu apmaiņas risinājuma īstenošana uzsākama tikai pēc Datu valsts inspekcijas pozitīva atzinuma saņemšanas.

Ievērojot minēto, un ņemot vērā Tieslietu ministrijas un Datu valsts inspekcijas izteiktos iebildumus, Satiksmes ministrija sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām, lai nodrošinātu fizisko personu datu apstrādi atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, ir izstrādājusi grozījumus Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā, nosakot personas datu apstrādes mērķi, pārzini, iestādes, kurām būs tiesības veikt datu apstrādi, un datu glabāšanas termiņus.

2016.gada 18.aprīlī Satiksmes ministrija organizēja sanāksmi ar visām iesaistītajām pusēm, kurā VSIA “Autotransporta direkcija” informēja par identificētajiem problēmjautājumiem saistībā ar Noteikumu ieviešanu un prezentēja iespējamās Noteikumu ieviešanas alternatīvas, proti, slēgtu divu banku risinājumu, atvērta protokola sistēmu, kurā var piedalīties jebkura norēķinu iestāde, kas izpilda Noteikumu prasības, un e-ID karšu risinājuma ieviešana personu – braukšanas maksas atvieglojumu saņēmēju – identifikācijai.

Pēc sanāksmes apkopojot institūciju iesniegtos viedokļus vairākums iesaistīto institūciju atbalsta e-ID karšu risinājuma ieviešanu, kā pamatojumu minot, braucienu un personu identifikācija bez naudas līdzekļu aprites, valsts noteikto braukšanas maksas kompensāciju uzskaites modernizāciju, pakalpojuma pieejamību gan pasažieriem, gan pārvaldītājiem, izmantojot uzstādīto infrastruktūru, tiks ieviesti bezskaidras naudas norēķini maksājušajiem pasažieriem, sensitīvos datus kontrolē valsts, kā arī lielāka atdeve valsts līdzekļu ieguldījumam e-ID kartēs.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 31.marta sēdes protokola Nr.17 24.§ (TA-484) 4.punktu, Pārresoru koordinācijas centrs sadarbībā ar Satiksmes ministriju ir sagatavojis informatīvo ziņojumu “Par Ministru kabineta 2015.gada 31.marta noteikumu

Nr.153 "Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos" ieviešanu" izskatīšanai Ministru kabinetā, lai risinātu sabiedriskajā transportā pārvadāto personu uzskaites un identificēšanas problēmas, kurš tika izskatīts 2016.gada 30.maija Ministru kabineta komitejas sēdē.

Satiksmes ministrija savā atzinumā par informatīvā ziņojuma projektu ir sniegusi iebildumus ar lūgumu papildināt Ministru kabineta sēdes protokollēmumu ar uzdevumu izvērtēt noteikumu spēkā stāšanās laika pārcelšanu, kā arī uzdevumu Satiksmes ministrijai sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru, Iekšlietu ministriju un Labklājības ministriju veikt izvērtējumu par iespēju ieviest e-ID kartes risinājumus sabiedriskā transporta braukšanas maksas atvieglojumu administrēšanai un normatīvajos aktos noteiktā kārtībā iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu līdz 2016.gada 1.jūlijam.

Savukārt Autotransporta direkcija atzinumā par informatīvā ziņojuma projektu papildus uzsvērusi, ka sniegto iespējamo sistēmās tālākas ieviešanas risinājumu stipro un vājo pušu analīze ir nekorekta un to, ka nav piedāvāts viens no darba grupā apspriestajiem alternatīvajiem risinājumiem ("5 banku risinājums")

Satiksmes ministrija un VSIA "Autotransporta direkcija" iestājas par to, ka sabiedriskajā transportā nepieciešams ieviest bezskaidras naudas norēķinus (ar bezkontakta bankas maksājumu kartēm) maksājošajiem pasažierim. Savukārt sabiedriskā transporta braukšanas maksas atvieglojumu administrēšanas vajadzībām nepieciešams ieviest elektroniskas bezkontakta kartes, kas būs izmantojamas banku karšu infrastruktūrā (POS terminālos) visā valstī, nodrošinās brauciena un personas identifikāciju, bet, kuras lietojot netiks ieviesti bezskaidras naudas norēķini ar visām saistītajām papildus izmaksām, tādiem braucieniem, kas līdz šim bijuši bez maksas. PKC ziņojuma projektā tas paredzēts tikai e-ID karšu risinājumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta komitejas 2016.gada 30.maija protokola Nr.18 1.§ 4.punktā doto uzdevumu, Satiksmes ministrija līdz 2016.gada 3.jūnijam ir sagatavojusi un iesniegusi izskatīšanai Ministru kabineta 7.jūnija sēdē tiesību akta projektu par grozījumiem Ministru kabineta 2015.gada 31.marta noteikumos Nr.153 "Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos", paredzot ieviešanas termiņa pārcelšanu uz 2017.gada 1.jūliju.

Vienlaikus ar Ministru kabineta lēmumu paredzēts noteikt Satiksmes ministriju par atbildīgo institūciju Ministru kabineta 2015.gada 31.marta noteikumu Nr.153 "Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos" ieviešanas risinājuma sagatavošanai, paredzot, ka Satiksmes ministrija sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām un nevalstiskajām organizācijām informatīvo ziņojumu par minēto noteikumu ieviešanas risinājumu sagatavo un satiksmes ministrs izskatīšanai Ministru kabinetā to iesniedz līdz 2016.gada 1.decembrim, bet starpziņojumu par ieviešanas risinājuma sagatavošanas gaitu iesniedz līdz 2016.gada 1.septembrim.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Vairāku pilsētu pašvaldības (piemēram, Jelgavas, Rīgas, Liepājas) jau ir ieviesušas elektroniskas uzskaites sistēmas pašvaldības teritorijā noteikto atvieglojumu administrēšanai. Šajās sistēmās tiek izmantoti lokāli procesinga risinājumi un tie savstarpēji nesadarbojas. Līdz ar to atvieglojumu administrēšanai nepieciešams izveidot risinājumu, kurā var sadarboties esošie pašvaldību risinājumi un iekļauties jauni piedāvātie alternatīvie risinājumi.

Lai izpildītu normatīvo aktu prasības atvieglojumu administrēšanā sabiedriskajā transportā, nepieciešams fizisko datu nodošanas jautājumu atrisināt ne tikai valsts līmenī, kā to paredz pašlaik Satiksmes ministrijas izstrādātais likumprojekts "Grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā", bet arī pašvaldību līmenī.

Lai nodrošinātu fizisko personu datu izplatīšanu noteiktajiem mērķiem, normatīvajā regulējumā jāparedz, ka VSIA "Autotransporta direkcija" jābūt koordinējošai iestādei, kas

nodrošina visu MK noteikumos Nr.153 noteikto prasību izpildes koordinēšanu, t.sk. prasību izpildei nepieciešamo datubāzu administrēšanu attiecībā uz valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju par Ministru kabineta noteikumu Nr.153 ieviešanas gaitu.
2. Atbilstoši MK noteikumu Nr.153 darba grupas 10.sēdē nolemtajam, LPS organizēt sanākumi, kurā piedalītos 9 republikas pilsētu, LPS, Satiksmes ministrijas un Autotransporta direkcijas pārstāvji, lai apspriestu jautājumus un panāktu vienotu pozīciju ieviešamā sabiedriskā transporta atvieglojumu administrēšanas sistēmas risinājuma priekšlikuma izveidē.
3. Satiksmes ministrijai sadarbībā ar LPS izvērtēt nepieciešamību izstrādāt normatīvo regulējumu personificēto datu sistēmas fizisko personu, kuras saņem pašvaldību noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā, datu apstrādei.

4. Par autoostu darbību regulējošo normatīvo aktu grozījumiem saskaņā ar paredzētajām reformām autoostu darbībā

Satiksmes ministrijas informācija:

Satiksmes ministrija izstrādāja un 2015.gada 3.decembra Valsts sekretāru sanāksmē izsludināja informatīvo ziņojumu „Par autoostu sistēmas pilnveidošanu, lai veicinātu sistēmas darbības efektivitāti un izmaksu samazināšanu” (VSS-1284).

Izstrādājot informatīvo ziņojumu konstatēts, ka lai uzlabotu autoostu sistēmas darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas nepieciešams veikt grozījumus Autopārvadājumu likumā, kurus paredzēts iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā līdz 2016.gada 1.septembrim, nosakot, ka autoostu reģistrēšanu un darbības uzraudzību veic Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Autotransporta direkcija” un paredzot deleģējumu Ministru kabinetam noteikt:

- autoostu reģistrācijas un darbības uzraudzības kārtību;
- autoostā obligāti sniedzamos pakalpojumus;
- kārtību, kādā autobusi iebrauc un stāv autoostas teritorijā;
- reisa maksas aprēķināšanas kārtību;
- autoostu attiecināmo un neattiecināmo izmaksu un plānotās peļņas apmēra noteikšanas kārtību;
- kritērijus pilna pakalpojuma, nepilna pakalpojuma autoostas un pasažieru apmaiņas pieturas statusa piešķiršanas kārtību.

2016.gada 1.martā pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.132 “Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 28.augusta noteikumos Nr.599 “Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība””, kas paredz, ka brauciena plānošana ir pircēja atbildība un biļetes atgriešana tiek kompensēta 75% apmērā, ja pircējs atsakās no brauciena no pārvadātāja neatkarīgu apstākļu dēļ.

2016.gada 26.aprīļa Ministru kabineta sēdē tika pieņemts informatīvais ziņojums „Par autoostu sistēmas pilnveidošanu, lai veicinātu sistēmas darbības efektivitāti un izmaksu samazināšanu” un šobrīd sākts darbs pie normatīvo aktu izstrādes.

Normatīvā regulējuma izmaiņas autoostu jomā un taksometru jomā tiks iestrādātas vienā likumprojektā “Grozījumi Autopārvadājumu likumā”.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

LPS atbalsta grozījumus Autopārvadājumu likumā saskaņā ar informatīvo ziņojumu.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.
2. Atbalstīt, ka normatīvā regulējuma izmaiņas autoostu jomā un taksometru jomā tiks iestrādātas vienā likumprojektā "Grozījumi Autopārvadājumu likumā" un vienkopus virzītas apstiprināšanai.

5. Par taksometru nozares sakārtošanu, mazinot ēnu ekonomikas īpatsvaru šajā nozarēSatiksmes ministrijas informācija:

Satiksmes ministrija izstrādāja un 2015.gada 3.decembra Valsts sekretāru sanāksmē izsludināja informatīvo ziņojumu „Pasažieru pārvadājumu ar taksometriem jomas tiesiskais regulējums un priekšlikumi tās pilnveidošanai” (VSS-1283).

Lai pilnveidotu taksometru nozari, tai skaitā mazinātu ēnu ekonomiku tajā paredzēts, līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus Autopārvadājumu likuma 35.pantā paredzot:

- 1) līdzšinējā regulējuma vietā, kur pasažieru pārvadājumu ar taksometriem licencēšanu veic pašvaldības, noteikt, ka pasažieru pārvadājumu ar taksometriem licencēšana tiek deleģēta deviņām republikas pilsētām un pieciem plānošanas reģioniem. Plānošanas reģionā izsniegtā speciālā atļauja (licence) nedod tiesības veikt pasažieru pārvadājumus ar taksometriem republikas pilsētās un otrādi – republikas pilsētas izsniegtā speciālā atļauja (licence) nedod tiesības veikt pasažieru pārvadājumus ar taksometriem plānošanas reģiona teritorijā;
- 2) licencēšanas nepieciešamību pasažieru pārvadājumiem ar autotransporta līdzekli, kas šobrīd nav licencēti, bet par maksu sniedz līdzīgus pārvadājumu pakalpojumus kā taksometru pakalpojumi. Šādi pakalpojumi var tikt veikti vairākās pašvaldībās vienlaicīgi. Tie ir, piemēram, pārvadājumi ar limuzīniem un vēsturiskiem spēkratiem. Jāparedz licencēt pakalpojuma veids, ja transportlīdzekļa vadītājs par maksu pārvadā pasažierus;
- 3) uz taksometru pārvadājumu jomu ir attiecināmi arī tāda veida pakalpojumi, kas nodrošina pārvadātāja un klienta sasaisti;
- 4) nosakot minimālās prasības transportlīdzekļiem, nepieciešams pilnvarot licences izsniedzēju ierobežot taksometru pakalpojumu sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu radīto piesārņojumu videi un siltumnīcefekta gāzu emisijas;
- 5) noteikt tiesības licences izsniedzējam noteikt minimālo pārvadājuma tarifa likmi, tādējādi atceļot šobrīd spēkā esošos tarifu griestus pasažieru pārvadājumiem ar taksometriem;
- 6) Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar Finanšu ministriju un Valsts ieņēmumu dienestu izvērtēt iespēju taksometru pakalpojumu sniedzējiem ieviest speciālu nodokļa maksājumu par konkrētu taksometru jeb patentmaksu (iekļaujot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, uzņēmuma ienākuma nodokli un iedzīvotāju ienākuma nodokli) ar mērķi mazināt ēnu ekonomikas īpatsvaru taksometru pārvadājumu nozarē, izslēdzot krāpnieciskas nodokļu nemaksāšanas shēmas un vienlaikus neradot nesamērīgu nodokļu slogu šīs jomas uzņēmējiem;
- 7) papildināt Autopārvadājumu likuma 35.pantu ar deleģējumu Ministru kabinetam noteikt taksometru vadītāju sertificēšanas kārtību un Autopārvadājuma likuma 5.¹ pantu papildināt ar deleģējumu VSIA "Autotransporta direkcija" veikt taksometru vadītāju sertificēšanu vai tai līdzīgu pasākumu.

Normatīvā regulējuma izmaiņas autoostu jomā un taksometru jomā tiks iestrādātas vienā likumprojektā "Grozījumi Autopārvadājumu likumā".

Vienlaikus paredzēts:

- 8) līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā;
- 9) līdz 2016.gada 1.novembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus Ministru kabineta 2012.gada 3.jūlija noteikumos Nr.468 „Noteikumi par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem”, nosakot minimālās prasības speciālās atļaujas (licences) saņemšanai un kārtību, kādā veicama pasažieru pārvadāšana ar taksometriem;
- 10) līdz 2016.gada 1.novembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumos Nr.339 “Kārtība, kādā atļauts veikt pasažieru un kravas komercpārvadājumus ar citu personu īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem”, paredzot pasažieru komercpārvadājumu veikšanu tikai uz nomas līguma pamata;
- 11) līdz 2016.gada 1.novembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus Ministru kabineta 2011.gada 24.maija noteikumos Nr.411 “Autopārvadājumu kontroles organizēšanas un īstenošanas kārtība” paredzot tiesības pašvaldību un plānošanas reģionu kontroles dienestiem veikt kontrolpirkumus bez policijas klātbūtnes;
- 12) līdz 2016.gada 31.decembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā noteikumu projektu par taksometru vadītāju sertificēšanu vai tai līdzīgu pasākumu.

Mazinot ēnu ekonomiku Saeima 2015.gada 30.novembrī pieņēma likumu “Grozījumi likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu””. Likums paredz pakāpeniski ieviest obligāto minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu gan mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju darbiniekiem, gan darbiniekiem, kuri strādā pie darba devējiem, kas maksā nodokļus vispārējā kārtībā. Saeima 2015.gada 30.novembrī pieņēma likumu “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā”, kas paredz, ka Mikrouzņēmumu nodokļa likuma normas, kas attiecas uz nozarēm, kurās mikrouzņēmums nav tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī. Atbilstoši minētajiem grozījumiem mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kas līdz 2015.gada 30.aprīlim ir ieguvis mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu un veic saimniecisko darbību nozarē, kas noteikta Ministru kabineta 2015.gada 22.septembra noteikumos Nr.540 “Noteikumi par nozarēm, kurās nepiemēro mikrouzņēmumu nodokļa režīmu”, ir tiesīgs saglabāt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu 2017.un 2018.gadā. Minētajos noteikumos ir ietverti taksometra pakalpojumi.

Tādējādi taksometra pakalpojumu sniedzēji, kas ir reģistrējušies līdz 2015.gada 30.aprīlim, mikrouzņēmumu nodokli vēl varēs maksāt 2016., 2017.un 2018.gadā. Savukārt personas, kas ir reģistrējušās minētajā veidā, pēc 2015.gada 30.aprīļa mikrouzņēmumu nodokli varēs maksāt tikai 2016.gadā.

Puses vienojās:

1. Puses atbalstīja informatīvajā ziņojumā paredzētos principus:
 - pasažieru pārvadājumu ar taksometriem licencēšana tiek deleģēta deviņām republikas pilsētām un pieciem plānošanas reģioniem;
 - tiek stiprināta pašvaldību kontroles dienestu kapacitāte un paredzētas tiesības pašvaldību un plānošanas reģionu kontroles dienestiem veikt kontrolpirkumus bez policijas klātbūtnes;
 - tiek ieviesta taksometru vadītāju sertificēšana vai tai līdzīgs pasākums;
 - tiek ieviests speciālais taksometru nodoklis jeb patentmaksā.
2. Nav atbalstāma valsts nodevas ieviešana par licences izsniegšanu taksometru pārvadājumu veikšanai.

3. Satiksmes ministrijai sadarbībā ar LPS un plānošanas reģioniem organizēt atsevišķu sanākumi par turpmāko kārtību taksometru pārvaldījumu pakalpojumu kontroles nodrošināšanai.

II. AUTOCEĻI

1.Valsts un pašvaldību autoceļu finansējums no valsts pamatbudžeta:

1.1.valsts pamatbudžeta finansējums 2016. gadā un vidējā termiņa budžeta ietvars 2017., 2018. un 2019.gadam

Satiksmes ministrijas informācija:

Attiecībā uz mērķdotācijas sadalījumu Valsts autoceļu programmas ietvaros Satiksmes ministrija ir piemērojusi likuma Par autoceļiem 12. panta ceturtajā daļā noteikto, ka ikgadējai mērķdotācijai pašvaldību autoceļiem un ielām piešķirtais finansējums ir ne mazāks par 25% no programmai "Valsts autoceļu fonds" piešķirtā valsts budžeta finansējuma, neskaitot prognozētos ieņēmumus no autoceļu lietošanas nodevas. 2016.gadā Satiksmes ministrija paredzējusi sadalījumu 28,7% (mērķdotācija pašvaldību ceļiem) - 71,3% (valsts autoceļiem) apmērā, bet sadalījuma princips 28% (mērķdotācija pašvaldību ceļiem) -72% (valsts autoceļiem) tika lietots, aprēķinot Valsts autoceļu programmas finansējumu valsts pamatbudžeta bāzes izdevumiem un vidēja termiņa budžetam 2017. – 2018. gadam. Šāds finansējums ir arī saglabāts Finanšu ministrijas prognozei Valsts autoceļu fonda programmas finansējumam 2019. gadam.

Sadalījums redzams tabulā (*euro*):

	2016.g. bāze	2017.g. bāze	2018.g. bāze	2019.g. bāze
Valsts autoceļu fonda programma	194 581 276	199 089 070	199 089 070	199 089 070
Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana	145 894 277	150 402 071	150 402 071	150 402 071
Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem un ielām	48 686 999	48 686 999	48 686 999	48 686 999

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Sākot ar 2017. gadu, paredzēt konkrētu finansējuma piesaisti akcīzes nodoklim naftas produktiem, transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklim un autoceļu lietošanas nodevai. Noteikt finansējuma piesaisti 30 % akcīzes nodoklim naftas produktiem un 100% transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklim, tādējādi paredzot finansējumu valsts autoceļu fonda programmai 217,6 *euro*, t.sk. pašvaldību autoceļiem un ielām 54,4 milj. *euro*, kas atbilst proporcijai 25/75%.

Alternatīva pārdalīt proporciju vismaz 27,3% apmērā. Jebkurā gadījumā jābūt pieaugumam.

Satiksmes ministrijas atšķirīgais viedoklis:

Paredzēt finansējumu valsts autoceļu fonda programmai 199 089 070 *euro*, t.sk. pašvaldību autoceļiem un ielām 48 686 999 *euro*, kas atbilst vidējā termiņa budžetam.

Latvijas Pašvaldību savienības atšķirīgais viedoklis:

Paredzēt finansējuma pieaugumu pašvaldību autoceļiem un ielām.

1.2. Satiksmes ministrijas un Latvijas Pašvaldības savienības pozīcija valsts un pašvaldību autoceļu un ielu tīkla finansējuma pamatotībai saistībā ar Valdības deklarācijas noteikto - par prognozējamu un ilgtspējīgu transporta infrastruktūras finansējuma modeli

Satiksmes ministrijas informācija:

Jautājums par finansējuma modeli tiek skatīts Satiksmes ministrijas izveidotajā Ekspertu grupā ceļu veiktspējas nodrošināšanai (turpmāk – Ekspertu grupa), kuras sastāvā ir arī Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks Aino Salmiņš. Ekspertu grupā tiek analizēti šādi būtiskākie jautājumi:

- 1) Valsts ceļu pārvaldība un to sakārtošanas programma;
- 2) Ceļu pārvaldības finansējuma instruments “Ceļu fonds”;
- 3) Nodokļu un nodevu ieņēmumiem piesaistīta finansējuma modelis;
- 4) Pašvaldību ceļu pārvaldība;
- 5) Ilgtspējīga finansējuma sistēmas ieviešana un zaudējumu rašanās;
- 6) Galveno stratēģisko materiālu centralizēts valsts iepirkums;
- 7) Atbalsts pašvaldību ceļu būvniecībai un pārbūvei saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 18. augusta noteikumiem Nr. 475 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā”;
- 8) Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa iekļaušana akcīzes nodoklī par naftas produktiem;
- 9) Vieglo automobiļu un motociklu nodokļa izmaiņas.

Pirmā Ekspertu grupas sanāksme notika 2016.gada 13.aprīlī. Ekspertu grupas uzdevums ir līdz 2016.gada 30.jūlijam rast risinājumu par Ekspertu grupā skatāmajiem jautājumiem.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

- Lai novērstu pretrunu starp autoceļu lietotāju maksājumu palielināšanos, jārada autoceļu finansēšanas modelis, kas būtu piesaistīts ceļu lietotāju maksājumiem, kā arī būtu prognozējams vismaz 3 līdz 5 gadu periodā.
- Līdz 2019. gadam panākt pakāpenisku pieaugumu akcīzes nodokļa piesaistē – 2017 -30 , 2018 -40% , 2019 – 50%.
- Valstij jārada alternatīvs finansējuma modelis valsts un pašvaldību autoceļiem, jo pēc 2018.gada finansējums no ES kohēzijas un struktūrfondiem tiks pārtraukts.
- Satiksmes ministrijai jāizstrādā jauna autoceļu attīstības programma 2017.- 2023. gadam valsts autoceļu, t.sk. valsts vietējo autoceļu attīstībai, programmas realizācijai paredzot ilgtermiņa valsts aizņēmumu. Atzīt, ka pašreizējā valsts politika, kas paredz 25% līdzmaksājumus pašvaldību kreditēšanas gadījumos, izslēdz iespējas pašvaldībām ar kredītu palīdzību risināt jautājumu par autoceļu un ielu sakārtošanu.

Puses vienojās:

Pieņemot zināšanai, ka Satiksmes izveidotā Ekspertu grupa līdz 2016. gada 30. jūlijam sniegs priekšlikumus prognozējama un ilgtspējīga transporta infrastruktūras finansējuma modeļa izveidei.

1.3. pašvaldību mērķdotāciju apjoms un sadalījums saistībā ar Valsts kontroles 2016.gada revīzijas ziņojumā “Vai īstenotā valsts un pašvaldību politika ir veicinājusi pašvaldību ceļu un ielu attīstību autoceļu un ielu uzturēšanā” izteikto viedokli

Satiksmes ministrijas informācija:

Valsts kontroles revīzijas ziņojumā norādīts, ka:

1) Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 11.marta noteikumu Nr. 173 “Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 173) 9.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 28.decembrim) Ministru kabinetam ne retāk kā reizi trijos gados bija jāpārskata pašvaldībām paredzēto mērķdotācijas sadalījumu atbilstoši Noteikumos Nr.173 paredzētajam algoritmam, ņemot vērā aktuālu pašvaldības teritorijā reģistrēto transportlīdzekļu skaitu, pašvaldības īpašumā esošo ielu un tiltu laukumu un ceļu garumu. Tomēr mērķdotācijas apmērs katrai pašvaldībai vēl arvien tiek aprēķināts, ņemot vērā neaktuālus 2009.gada datus, kā rezultātā pašvaldības ir saņēmušas mērķdotācijas daļas lielākā vai mazākā apmērā, nekā tām objektīvi pienāktos. Aprēķinot Mērķdotāciju pēc aktuāliem datiem 2014. un 2015.gadā, tika konstatēts, ka visvairāk pārmaksāts ir Cēsu novada pašvaldībai – 385 915 *euro*, savukārt Mārupes novada pašvaldība ir saņēmusi par 438 628 *euro* mazāk, nekā tai pienāktos.

2015.gada 29.decembrī stājās spēkā grozījumi Noteikumos Nr.173, izslēdzot pienākumu reizi trijos gados pārskatīt Mērķdotācijas sadalījumu atbilstoši aktuāliem datiem.

2) Aprēķinot pašvaldību aptaujas anketās (neskaitot Rīgu) norādīto ceļu un ielu uzturēšanai izlietoto vidējo finanšu līdzekļu apmēru, tika konstatēts, ka 2014.gadā 91,55% jeb 30 901 788 *euro* no mērķdotācijas ir izlietoti ceļu un ielu ikdienas un periodiskai uzturēšanai, 2015.gadā pašvaldības plānoja šim mērķim izlietot 92,37%, bet 2016.gadā plāno izlietot – 94,06%, kapitālieguldījumiem atvēlot vien nelielu finansējuma daļu. Līdz ar to Satiksmes ministrija nav nodrošinājusi, ka mērķdotācija, tās sadales un piešķiršanas kārtība veicina progresu pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras ilgtspējas saglabāšanā un attīstībā.

3) Pašvaldības nav nodrošinājušas objektīvas un patiesas informācijas apkopošanu par to īpašumā esošo ceļu un ielu infrastruktūras apjomu un tehnisko stāvokli (ceļu un ielu saraksti noteiktajā termiņā netiek iesniegti VAS “Latvijas Valsts ceļi” un dažos gadījumos nav aktualizēti kopš 2002.gada, netiek veikti satiksmes intensitātes mērījumi, 129,17 km pašvaldību ceļu un ielu nav noteiktas uzturēšanas klases, ceļi un ielas tiek klasificētas pēc pazīmēm, kādas neparedz normatīvie akti un ceļu un ielu sarakstos tiek norādīti faktiskajai situācijai neatbilstoši seguma veidi), tādējādi veidojot maldinošu kopējo informāciju par valstī esošo autoceļu apjomu un tehnisko stāvokli.

4) Pašvaldības nav nodrošinājušas tādu pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras pārvaldību, kas veicinātu finanšu līdzekļu lietderīgu izlietojumu, ceļu un ielu ilgtspējas saglabāšanu un mobilitātes nodrošināšanu, it īpaši, sagatavojot attīstības plānošanas dokumentus un definējot prioritātes, nodrošinot budžeta plānošanas sasaisti ar attīstības mērķiem, īstenojot investīciju projektus, kā arī organizējot ceļu un ielu uzturēšanas darbus un kontrolējot to izpildi.

Lai novērstu Valsts kontroles revīzijas ziņojumā konstatētos pārkāpumus, Satiksmes ministrijai doti šādi ieteikumi:

1) izstrādājot nozares attīstības plānošanas dokumentus, ir jānosaka rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi, kas veicinātu arī pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras attīstību un ilgtspējas saglabāšanu, valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu koncentrāciju, koordināciju un izmaksu efektīvu izmantošanu. Satiksmes ministrija plāno, veicot Transporta attīstības pamatnostādņu 2014. – 2020.gadam starpposma izvērtējumu, iekļaut

tajā vērtējumu par pamatnostādnēs iekļauto pasākumu ietekmi uz pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras attīstību un ilgtspējas saglabāšanu;

2) paredzēt pasākumus pašvaldību darbinieku kapacitātes attīstībai. Līdz ar to Satiksmes ministrijai ar Latvijas Pašvaldību savienību jāvienojas par regulāru informācijas apmaiņu starp pašvaldībām un Satiksmes ministriju un nepieciešamajām darbībām pašvaldību darbinieku kapacitātes attīstībai;

3) jāpilnveido pašvaldību ceļu un ielu pārraudzības sistēma, nodrošinot, ka VAS "Latvijas Valsts ceļi" konstatētie trūkumi pašvaldību darbībā tiek novērsti. Lai ieviestu šo ieteikumu, Satiksmes ministrija plāno veikt grozījumus Ministru kabineta 2008.gada 8.janvāra noteikumos Nr.10 „Kārtība, kādā tiek pārraudzīta pašvaldību ceļu, komersantu ceļu un māju ceļu būvniecība, rekonstrukcija un uzturēšana”, nosakot, ka gadījumā, ja VAS "Latvijas Valsts ceļi" konstatē, ka pašvaldība nav novērsusi pārkāpumus, tā rakstiski informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, kura likuma „Par pašvaldībām” ietvaros pārrauga pašvaldību darbību, un Latvijas Pašvaldību savienību”;

4) jānodrošina, lai tiktu aktualizēta informācija par pašvaldību ceļiem un ielām. Lai ieviestu ieteikumu, Satiksmes ministrija plāno veikt grozījumus Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumu Nr. 1052 „Pašvaldību ceļu un ielu reģistrācijas un uzskaites kārtība”, papildinot tos ar šādu punktu:

„Ja pašvaldību ceļu un ielu reģistrā tiek konstatēta neatbilstība faktiskajai situācijai, VAS "Latvijas Valsts ceļi" rakstiski informē attiecīgo pašvaldību un pašvaldības ceļu vai ielu izslēdz no ceļu un ielu reģistra līdz brīdim, kamēr pašvaldība sagatavo divos eksemplāros un iesniedz VAS "Latvijas Valsts ceļi" attiecīgajā reģiona nodaļā iesniegumu izmaiņu veikšanai pašvaldību ceļu un ielu reģistrā.”

Pēc tam būs iespēja veikt grozījumus arī Noteikumu Nr.173 1.pielikumā, mērķdotācijas sadalījumu aprēķinot pēc faktiskās situācijas.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

1. Latvijas Pašvaldību savienība uzskata, ka Valsts kontrole, aicinot veikt paredzēto mērķdotācijas sadalījumu atbilstoši Noteikumos Nr. 173 paredzētajam algoritmam, ņemot vērā aktuālu pašvaldības teritorijā reģistrēto transportlīdzekļu skaitu, pašvaldības īpašumā esošo ielu un tiltu laukumu un ceļu garumu, nav veikusi analīzi, kādu ietekmi tas atstāj uz pašvaldību budžetiem. 2009. gadā paredzot šādu iedalījumu, normatīvā akta autori vadījās pēc tā, ka tiek pildīts likums "Par autoceļiem", kas paredzēja pakāpenisku finansējuma pieaugumu. LPS uzskata, ka nav pieļaujama finansējuma pārdale, samazinot finansējumu vismaz 25% pašvaldību, tikai tādēļ, ka formāli jāpilda normatīvā akta prasības. Vēršam uzmanību uz to, ka grozījumi normatīvajā aktā tika izstrādāti, vadoties pēc toreiz spēkā esošās likuma "Par autoceļiem" redakcijas, kas paredzēja akcīzes nodokļa naftas produktiem piesaisti Valsts autoceļu fondam 80% apmērā ar 2010.gadu. Iespējamais Noteikumos Nr.173 paredzētais algoritms ir piemērojams, ja pašvaldību mērķdotāciju apjoms nav mazāks par 2008.gada apjomu.
2. Valsts kontrole secina, ka 30% no finansējuma, ko Lietuvas pašvaldības saņem atbilstoši algoritmam, izlieto ceļu un ielu kapitālajiem ieguldījumiem, ziņojumā nenorādot, ka Lietuvā valsts budžeta finansējums autoceļiem ir trīs reizes lielāks, valsts autoceļu finansējums ir noteikts likumā – autoceļu fondā tiek novirzīti 55% no akcīzes nodokļa degvielai.
3. Valsts kontroles atzinums, ka mērķdotācija 2014. gadā 92,82% apmērā ir izlietota un 2015. un 2016. gadā 97% apmērā ir plānots izlietot tikai ceļu un ielu uzturēšanai, kas ilgtermiņā nenodrošina to ilgtspējas saglabāšanu, nav korekts, jo valsts līdzmaksājums 860 *euro* par 1km pašvaldību autoceļu nenodrošina viselementārākās autoceļu uzturēšanas prasības.
4. Netiek izvērtēts, ka bez transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa maksājumi no akcīzes nodokļa naftas produktiem kopš 2009. gada nepārsniedz 26 %.

5. Valsts kontrole nav konstatējusi, ka atbilstoši likumam "Par autoceļiem" valsts un pašvaldību autoceļi 2016. gadā atbilstoši nav saņēmuši 260,7 miljonus *euro*, vienlaicīgi tikai valsts autoceļu nesakārtošanas rezultātā valsts cieš zaudējumus vairāk kā 0,8 miljardu *euro* apmērā gadā.

Puses vienojās:

1. Izvērtēt iespēju, pašvaldībām pārņemot valsts autoceļus, piešķirt papildu finansējumu pašvaldībām.
2. Pieņemt zināšanai, ka Satiksmes ministrija, lai ieviestu Valsts kontroles ieteikumus, izstrādās un līdz 2017. gada 13.janvārim iesniegs Ministru kabinetā grozījumus Ministru kabineta 2008.gada 8.janvāra noteikumos Nr.10 „Kārtība, kādā tiek pārraudzīta pašvaldību ceļu, komersantu ceļu un māju ceļu būvniecība, rekonstrukcija un uzturēšana” un Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumos Nr. 1052 „Pašvaldību ceļu un ielu reģistrācijas un uzskaites kārtība”.
3. Satiksmes ministrija (VAS "Latvijas Valsts ceļi") veiks daudzpusējas konsultācijas ar pašvaldību un Valsts kontroles ekspertiem saistībā ar mērķdotācijas izlietošanu un pašvaldību ceļu pārvaldīšanu, veicinot pašvaldību darbinieku kapacitātes attīstību.
4. Pēc tam, kad Ekspertu grupa būs sniegusi priekšlikumus prognozējama un ilgtspējīga transporta infrastruktūras finansējuma modeļa izveidei, izveidot kopīgu darba grupu Noteikumu Nr.173 pārskatīšanai attiecībā uz pašvaldību autoceļu un ielu finansēšanai paredzētās valsts budžeta mērķdotācijas sadalījumu starp pašvaldībām un šī sadalījuma noteikšanas kritērijiem.

2.Stāvlaukumu uzturēšana valsts autoceļu tīklā

Satiksmes ministrijas informācija:

Pie valsts autoceļiem atrodas 258 stāvlaukumi. No tiem 211 ir VAS "Latvijas Valsts ceļi" bilancē, savukārt 47 stāvlaukumi nav VAS "Latvijas Valsts ceļi" bilancē, bet tie atrodas valsts autoceļu aizsargjoslā tiešā ceļa tuvumā un ir izmantojami ceļu lietotājiem. Šiem 47 stāvlaukumiem šobrīd tiek veikta īpašumu piederības sakārtošana, lai tos iekļautu VAS "Latvijas Valsts ceļi" bilancē vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodotu citiem īpašniekiem (piemēram, AS "Latvijas Valsts meži").

VAS "Latvijas Valsts ceļi" ir pasūtījusi izpēti "Esošo un perspektīvo servisa objektu optimālā izvietojuma shēmas valsts galveno autoceļu tīklā izpēte", kuras izpilde plānota laikā no 2015. gada 29. septembra līdz 2017. gada 25. janvārim.

Papildus informējam, ka Satiksmes ministrija ir uzdevusi VAS "Latvijas Valsts ceļi" veikt privāto stāvlaukumu apzināšanu pie valsts galvenajiem autoceļiem un iekļaut tos VAS "Latvijas Valsts ceļi" tīmekļa vietnē pieejamajā sarakstā, par jautājuma virzību informējot Satiksmes ministriju līdz 2016.gada 30.jūnijam.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju par stāvlaukumu uzturēšanu valsts autoceļu tīklā.
2. Latvijas Pašvaldību savienības Tehniskajā komitejā izskatīt jautājumu par ceļu esošo un perspektīvo infrastruktūras objektu izvērtējumu, kā arī ceļa zīmju izvietojuma politiku tūrisma objektiem.

3. Ekspertu darba grupā ceļu veiktspējas nodrošināšanai aktualizētie jautājumi: 3.1.valsts ceļu pārvaldība un to sakārtošanas programma

Satiksmes ministrijas informācija:

Saskaņā ar likuma "Par autoceļiem" 4.panta pirmo daļu valsts autoceļi (galvenie, reģionālie un vietējie) un to zemes, tai skaitā ceļu zemes nodalījuma joslas, ar visām šo autoceļu kompleksā ietilpstošajām būvēm ir Latvijas Republikas īpašums, kas nodots VAS "Latvijas Valsts ceļi" pārziņā saskaņā ar deleģēšanas līgumu. Saskaņā ar likuma "Par autoceļiem" 23.² pantu un deleģēšanas līgumu valsts autoceļu kompleksās ikdienas uzturēšanas darbu veikšana ir nodota VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs".

Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam (turpmāk – NAP2020) ir izvirzīts mērķis „[397] Nodrošināt attīstības centru ērtu un drošu sasniedzamību, t.sk., panākot 2020.gadā labu braukšanas kvalitāti pa autoceļiem, kas savieno nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centrus(..)”.

Lai valsts autoceļi kalpotu nevainojami, katru gadu autoceļu tīklā ir jāveic asfalta segumu atjaunošana vai pārbūve vismaz 1180 km apjomā, jāatjauno grants segas 2970 km apjomā un jāveic 65 tiltu klāja konstrukciju atjaunošana vai tiltu pārbūve, šiem mērķiem kopā plānojot 440 milj. *euro* gadā.

Lai sasniegtu NAP2020 izvirzītos mērķus (līdz 2020.gadam samazināts valsts autoceļu ar asfalta segumu sliktā un ļoti sliktā stāvoklī garums valsts galvenajiem autoceļiem par 80% un valsts reģionālajiem autoceļiem par 50%, salīdzinot ar 2012. gadu), valsts autoceļu tīklā vidēji katru gadu laika periodā līdz 2020. gadam ir jāveic šādi darbu apjomi:

- 1) Jāveic seguma atjaunošana un segu pārbūve 175 km valsts galvenajiem autoceļiem;
- 2) Jāveic seguma atjaunošana un segu pārbūve 400 km valsts reģionālajiem autoceļiem ar melno segumu;
- 3) Jāpārbūvē tilti – 29 gab.;
- 4) Jārealizē satiksmes drošības uzlabošanas projekti – 6 gab.

Atpaliecība no noteiktajiem programmas rezultātīvajiem rādītājiem uz 2016. gada sākumu ir ievērojama – 120 milj. *euro*, un, ņemot vērā turpmāko divu gadu valsts budžeta finansējuma plānu, tā paliks vēl lielāka – 330 milj. *euro*. Lai risinātu problēmu, Satiksmes ministrijas ieskatā, sākot ar 2019. gadu ir jānodrošina „Valsts autoceļu sakārtošanas programmas 2014. – 2020.gadam” ikgadējo finansējumu ievērojami lielākā apjomā, kā tika plānots programmas sākotnējā variantā, kas tika pieņemta zināšanai Ministru kabineta sēdē 2013. gada 21. maijā.

Atpaliecība no Valsts autoceļu sakārtošanas programmas noteiktajiem rezultātīvajiem rādītājiem uz 2016. gada sākumu

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kopā
2013. gada Valsts autoceļu sakārtošanas programma 2014. – 2020. gadam								
Finansējums, milj. EUR	113,4	184,6	229,9	246,6	253,5	230,9	252,5	1511,4
Valsts autoceļu sakārtošanas programmas mērķu sasniegšanai nepieciešamais valsts budžeta finansējums (bez ES finansējuma), ietverot 2014. - 2018. gada faktisko un plānoto finansējumu *								
Finansējums, milj. EUR	35,2	150,9	224,5	192,3	151,8	386,5	370,0	1511,4
Valsts autoceļu sakārtošanas programmas valsts budžeta finansējuma neizpilde (bez ES finansējuma) **								

Finansējums,								
milj. EUR	40,0	20,0	60,0	90,0	120,0			330,0
Apjoms, km	170	65	190	300	375			1100

* 2014. – 2015. gads - faktiskais finansējums, 2016. – 2018. gads – valsts budžeta plānotais finansējums, 2019. – 2020. gads – nepieciešamais finansējums programmas rezultātīvo rādītāju sasniegšanai.

** JPI ietvaros prasītais, bet nepiešķirtais valsts budžeta finansējums.

Autoceļu sakārtošanas programmas 2014. – 2020. gadam īstenošana ir atkarīga no jauno politikas iniciatīvu ietvaros piešķirtā finansējuma apmēra:

Nr. p.k.	Jaunās politikas iniciatīvas nosaukums	Budžeta programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Nepieciešamais finansējums, euro				Jaunās politikas iniciatīvas pabeigšanas gads (ja tā ir terminēta)
			2017.gadam	2018.gadam	2019.gadam	turpmākā laikposmā līdz jaunās politikas iniciatīvas pabeigšanai (ja tā ir terminēta)	
	Ceļu uzturēšana un atjaunošana:		154 232 928	175 616 300	191 668 928		
1.	Autoceļu sakārtošanas programma 2014.-2020.gadam (MK 18.03.14. Nr.17, 44.§,35.punkts)	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds"	150 000 000	150 000 000	150 000 000	160 000 000	2020
2.	Valsts autoceļu tīklā esošo tiltu tehniskā stāvokļa uzlabošana (MK 18.03.14. Nr.17, 44.§,35.punkts)	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds"	1 900 000	5 600 000	13 300 000	97 000 000	2023
3.	Valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A4 Ķekavas apvedceļš" PPP procedūras uzsākšana	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	2 272 928	4 713 300	6 100 928		2019
4.	Rīcības plāna trokšņa samazināšanai valsts autoceļiem īstenošana	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	0	743 000	808 000	20 558 000	2024

5.	Pievedceļu rekonstrukcija pirms robežšķērsošanas vietām "Terehova", "Grebņeva", "Vientuļi"	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	0	14 500 000	21 400 000		2019
6.	Valstij piekritošā, trešajām personām piederošā nekustamā īpašuma atsavināšana	23.00.00 "Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	60 000	60 000	60 000	60 000	2020

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis

Aicināt valdību apstiprināt Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014. – 2020. gadam un izstrādāt prognozējamu finansējumu plānu autoceļu nozarei vidējā termiņā atbilstoši Nacionālā attīstības plāna, Transporta pamatnostādņēs 2014. – 2023. gadam definētajiem mērķiem, ka arī Valsts autoceļu programmas finansējumam.

Puses vienojās:

1. Atbalstīt Satiksmes ministrijas JPI pieprasījumu.
2. Aktualizēt Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014. – 2020. gadam un prognozējamu finansējumu plānu autoceļu nozarei vidējā termiņā atbilstoši Nacionālajā attīstības plānā, Transporta pamatnostādņēs 2014. – 2020. gadam definētajiem mērķiem, kā arī Valsts autoceļu fonda programmas finansējumam. Aktualizējot Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014. – 2020. gadam, sadarboties ar plānošanas reģioniem, izvērtējot nepieciešamību sakārtot tos autoceļus, kas funkcionāli ir saistīti ar izglītības iestāžu reorganizācijas rezultātā mainīto transporta plūsmu un regularitāti.

3.2. ceļu pārvaldības finansējuma instruments "Ceļu fonds"

3.3. nodokļu un nodevu ieņēmumiem piesaistīta finansējuma modelis (transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis, autoceļu lietošanas nodeva, akcīzes nodoklis degvielai)

Satiksmes ministrijas informācija:

Saskaņā ar likuma "Par autoceļiem" 12.panta ceturto daļu valsts budžeta finansējumu programmai "Valsts autoceļu fonds" veido prognozētie valsts budžeta ieņēmumi no transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa, autoceļu lietošanas nodevas un 80 procenti no prognozētajiem valsts budžeta ieņēmumiem no akcīzes nodokļa par naftas produktiem, ja gadskārtējā valsts budžeta likumā nav noteikts citādi.

Valsts pamatbudžeta programma 23.00.00 "Valsts autoceļu fonds" ietilpst valsts pamatbudžetā, līdz ar to gada beigās neiztērētais finansējums nevar tikt uzkrāts uz nākamo gadu, un katru gadu finansējums tiek piešķirts no jauna. Ņemot vērā to, ka veicamo ceļu uzturēšanas darbu veids un apjoms atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 9. marta noteikumiem Nr. 224 „Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli” un ceļu būvniecības darbu veikšana ir atkarīga no meteoroloģiskajiem apstākļiem, ir svarīgi, lai tiktu izveidots speciālais budžets "Ceļu fonds". Tādējādi ceļu uzturēšanai un būvniecībai pieejamais finansējums varēs tikt apgūts efektīvāk un lietderīgāk, piemēram, konkrētus darbus veicot nākamā gada janvārī, ja

meteoroloģisko apstākļu dēļ tos nav bijis iespējams veikt decembrī, vienlaikus nezaudējot budžeta finansējumu.

Ceļu lietotāju samaksātie nodokļi un nodevas

Nodokļu veidi	2015. fakts	2016. plāns	2017. projekts	2018. projekts
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (milj. euro)	78	85	85	85
Autoceļu lietošanas nodeva (milj. euro)	18	25	25	25
AN naftas produktiem (milj. euro)	417	440	442	442
Kopā ceļu lietotāju samaksātie nodokļi (milj. euro):	513	550	552	552
Kopā VACF (23.00.00)	187,5	194,6	199,1	199,1

No tabulas datiem ir redzams, ka ceļu lietotāju samaksātie nodokļi pārsniedz 500 miljonus euro, taču no valsts budžeta finansējums gan pašvaldību ceļu, gan valsts ceļu pārvaldīšanai, uzturēšanai un atjaunošanai ik gadu tiek piešķirts vai plānots piešķirt 190 - 200 miljonu euro apmērā jeb vidēji 36 % no tās naudas, kuru samaksā ceļu lietotāji.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Satiksmes ministrijas priekšlikums ir pakāpeniski virzīties uz to, lai ieņēmumi no transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa, autoceļu lietošanas nodevas un 80 procenti no prognozētajiem valsts budžeta ieņēmumiem no akcīzes nodokļa par naftas produktiem tiktu iekļauti Ceļu fondā un gadskārtējā valsts budžeta likumā nevarētu noteikt mazāku summu.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Latvijas Pašvaldību savienība vairākos savos kongresos ir aicinājusi atjaunot Ceļu fondu, paredzot tam ilgtspējīgu un prognozējamu finanšu modeli. Beidzoties ES finansējumam, nav izstrādāts finansējuma modelis, kas rada draudus ilgtspējīgai valsts attīstībai. Lai novērstu pretrunu starp autoceļu lietotāju maksājumu palielināšanos, jārada autoceļu finansēšanas modelis, kas būtu piesaistīts ceļu lietotāju maksājumiem un būtu prognozējams vismaz 3 līdz 5 gadu periodā.

Līdz 2019. gadam panākt pakāpenisku pieaugumu akcīzes nodokļa piesaistē – 2017 - 30, 2018 -40%, 2019 – 50%.

Puses vienojās:

1. Atbalstīt ceļu pārvaldības finansējuma instrumenta "Ceļu fonds" atjaunošanu.
2. Atbalstīt, ka transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis, autoceļu lietošanas nodeva un daļa akcīzes nodokļa naftas produktiem tiek novirzīta valsts budžeta programmai "Valsts autoceļu fonds". Likuma "Par autoceļiem" Pārejas noteikumos paredzēt, ka akcīzes nodoklis naftas produktiem tiek novirzīts valsts budžeta programmai "Valsts autoceļu fonds", pakāpeniski sasniedzot 80% akcīzes nodokļa līmeni.
3. Veikt nepieciešamās darbības, lai valsts budžeta finansējuma atlikums Valsts pamatbudžeta programmā 23.00.00 "Valsts autoceļu fonds" tiktu pārcelts uz nākamo finanšu gadu.

LPS atsevišķais viedoklis:

Veikt grozījumus likuma "Par autoceļiem" 12.panta ceturtajā daļā, svītrojot vārdus "ja gadskārtējā valsts budžeta likumā nav noteikts citādi".

3.4. pašvaldību ceļu pārvaldība

Satiksmes ministrijas informācija:

Saskaņā ar likuma "Par autoceļiem" 1.panta otro daļu pilsētu ielas ir attiecīgo pašvaldību iestāžu pārziņā, un to uzturēšanas un lietošanas kārtību nosaka šīs iestādes, 4. panta trešo daļu pašvaldību ceļi un to zemes, tai skaitā ceļu zemes nodalījuma joslas ir attiecīgo pašvaldību īpašums. Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 2. punktu viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir gādāt par ielu un ceļu būvniecību un uzturēšanu. Līdz ar to ne Satiksmes ministrijai, ne VAS "Latvijas Valsts ceļi" nav tiesību iejaukties pašvaldības autonomo funkciju pildīšanā.

No valsts pamatbudžeta programmas 23.00.00 "Valsts autoceļu fonds" pašvaldībām tiek piešķirts šāds finansējums:

- 1) mērķdotācija pašvaldību ceļiem;
- 2) valsts līdzfinansējums pilsētu tranzīta ielu uzturēšanai vai atjaunošanai.

No valsts budžeta apakšprogrammas 23.04.00 "Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām)" pašvaldībām tiek piešķirta mērķdotācija, kas atbilstoši likuma "Par autoceļiem" 12.panta ceturtajai daļai nedrīkst būt mazāka par 25 procentiem no programmai "Valsts autoceļu fonds" piešķirtā valsts budžeta finansējuma, neskaitot prognozētos ieņēmumus no autoceļu lietošanas nodevas. Mērķdotācija tiek piešķirta atbilstoši Noteikumu Nr. 173 1.pielikumā noteiktajam sadalījumam. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 173 23.punktu mērķdotāciju drīkst izlietot šādiem mērķiem:

- 1) pašvaldību autoceļu un ielu uzturēšanai, tai skaitā ar uzturēšanas darbu veikšanu saistīto darbinieku atlīdzībai;
- 2) pašvaldību autoceļu un ielu būvniecībai, tai skaitā atjaunošanai, pārbūvei, nojaukšanai, projektēšanai, būvuzraudzībai un autoruzraudzībai, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu autoceļu un ielu projektu īstenošanai nepieciešamajam pašvaldību līdzfinansējumam un pašvaldību autoceļu un ielu tīkla finansēšanai ņemto kredītu pamatsummas atmaksāšanai;
- 3) zemes pirkšanai, lai uzlabotu un attīstītu pašvaldību autoceļus un ielas, kā arī bankas konta apkalpošanas izmaksu segšanai.

Atbilstoši Noteikumu Nr. 173 36. punktam pilsētu tranzīta ielu uzturēšanas līdzfinansēšanai līdzekļus Satiksmes ministrija piešķir 50 procentu apmērā no finansējuma, kas plānots attiecīgajā maršrutā iekļautās tranzīta ielas turpinājumā esošā valsts galvenā vai reģionālā autoceļa ikdienas uzturēšanas finansēšanai. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 173 38.punktu pilsētas tranzīta ielas atjaunošanas līdzfinansēšanai līdzekļus piešķir projektiem, kas iekļauti valsts autoceļu apakšprogrammā.

Valsts budžeta finansējums pašvaldībām

(milj. euro)

Autoceļu programma	2015. fakts	2016. plāns	2017. projekts	2018. projekts
Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem ielām 23.04.00	45.1	48.7	48.7	48.7
Programmas 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana" apakšprogramma 1.1.3. "Pilsētu tranzīta ielu ikdienas uzturēšanas līdzfinansēšana"	1.0	1.10	1.31	1.31

Programmas 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana" apakšprogramma 2.4.1. "Pilsētu tranzīta ielu atjaunošanas līdzfinansēšana"	2.32	1.48	2.0	2.0
--	------	------	-----	-----

Valsts vietējo autoceļu reorganizācija un to nodošana pašvaldībām:

Valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizācijas izpēte tiek veikta saskaņā ar uzdevumu, kas izriet no Transporta attīstības pamatnostādņem 2014. – 2020.gadam, lai noteiktu optimālo valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas modeli. Izpētes projektā ir jāizvērtē valsts pārziņā atstājamo un pašvaldībām nododamo valsts vietējo autoceļu tīklu, salīdzinot vismaz 3 dažādus variantus, novērtējot šo variantu ilgtermiņa uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas un veicot izmaksu/ieguvumu analīzi. Izpētes mērķis ir izstrādāt sociāli – ekonomisku pamatojumu valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas **iespējamajai** reorganizācijai, un pamatojoties uz tās rezultātiem, sagatavot priekšlikumus valsts vietējo autoceļu nodošanai pašvaldībām. Pamatojoties uz šiem priekšlikumiem, tiks izstrādāta Valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizācijas koncepcija izskatīšanai Ministru kabinetā, kurā tiks ieteikts īstenot **sabiedrībai kopumā izdevīgāko** valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas modeli un noteikti stimulējošie nosacījumi, lai pašvaldības būtu ieinteresētas šādas koncepcijas īstenošanā.

Uz šo brīdi konsultanti ir apkopējuši informāciju par valsts vietējiem autoceļiem un tiltiem, veikuši satiksmes intensitātes analīzi un izstrādājuši grafiskos materiālus. Līdz šī gada jūlijam tiks izstrādāti trīs dažādi valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas variantu modeļi, katram no tiem tiks veikts ekonomiskais novērtējums un salīdzinājums. Šī gada oktobrī konsultanti prezentēs izpētes rezultātus Latvijas Pašvaldību savienībā un pašvaldības varēs sniegt savu viedokli par iespējamo valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizāciju, kuru konsultants ievērtēs izpētes gala ziņojumā.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Valstī nav izstrādāta valsts vietējo autoceļu finansēšanas politika, kas reāli apdraud valsts reģionālo attīstību. Pašlaik finansējuma deficīts vietējās nozīmes ceļiem jau ir 690 miljoni *euro*. Neparedzot finansējumu no valsts budžeta valsts vietējiem autoceļiem, netiks sasniegta plānotā efektivitāte no ES finansējuma valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem. Politikas plānošanas dokumentos nav skaidri definēts risinājums valsts vietējo un pašvaldību autoceļu stāvokļa uzlabošanai un atbilstošs finansējuma mehānisms.

1. Lai pārņemtu valsts vietējos autoceļus nepieciešams finansējums, kas būtu adekvāts 50% akcīzes nodoklim naftas produktiem, transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklim un proporcija 50%.
2. Nododot valsts autoceļus pašvaldībām, palielināms finansējums atbilstoši ceļu iedalījumam un paredzētajam valsts finansējumam konkrētajā gadā.

Puses vienojās:

1. VAS "Latvijas Valsts ceļi" kopā ar piesaistīto konsultantu 2016.gada oktobrī prezentēs Latvijas Pašvaldību savienībā izpētes rezultātus par valsts vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizāciju.

III. OPTISKĀ TĪKLA IERĪKOŠANA

Par optiskā tīkla ierīkošanas projekta 2. kārtu

No 2016.gada līdz 2020.gadam tiks īstenota valsts atbalsta programmas (VAP) 2.kārta, kuras regulējums ir noteikts Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.664 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās" pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi".

VAP 2.kārtas kopējais finansējums ir 46 734 253 EUR, tajā skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – 39 724 115 EUR (85%) un privātais līdzfinansējums – 7 010 138 EUR (15%).

Pirms VAP 2.kārtas plānošanas uzsākšanas 2014.gadā veikts pētījums par interneta piekļuves pakalpojumu (ar datu pārraides ātrumu vismaz 30 Mbit/s) pieejamību Latvijas teritorijā un aktualizēts atbalstāmo teritoriju saraksts.

Atšķirībā no VAP 1.kārtas ietvaros veiktā pētījuma, atbalstāmo teritoriju detalizācijas pakāpe tika noteikta līdz ciemu līmenim. Ir identificēta 221 "baltā" teritorija pagastu līmenī un 1112 "baltā" teritorija ciemu līmenī un izveidots atbalstāmo teritoriju saraksts.

No 2016.gada 19.janvāra līdz 2016.gada 19.februārim Satiksmes ministrija rīkoja publisko konsultāciju par izbūvējamiem piekļuves punktiem.

Informācijai: Publiskās konsultācijas gaitā kopā tika saņemti 33 priekšlikumi no SIA "Lattelecom", SIA "Scintilla", Kurzemes plānošanas reģiona, Valkas novada domes, SIA „L.Ē.V.” (Ekstraktu rūpnīca) un SIA „Latgales dārzeņu loģistika”.

Pēc saņemto priekšlikumu izvērtēšanas Optiskā tīkla uzraudzības komitejas 2016.gada 21.aprīļa sēdē ir apstiprināts VAP 2.kārtā izbūvējamo piekļuves punktu saraksts.

Projekta iesniedzējs ir valsts akciju sabiedrība „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (LVRTC).

Sadarbības iestāde (Centrālā finanšu un līgumu aģentūra) 2016.gada 25.maijā sniedza pozitīvu atzinumu par LVRTC iesniegto projekta iesniegumu, kas nozīmē "zaļo gaismu" turpmākam darbam. Mēneša laikā starp Sadarbības iestādi un LVRTC ir jānoslēdz līgums par projekta īstenošanu.

LVRTC 2016.gadā plāno veikt optiskā tīkla infrastruktūras projektēšanas un būvniecības iepirkumus un uzsākt optiskā tīkla projektēšanas darbus.

Kā pirmie tiks uzsākti projektēšanas Latgales plānošanas reģionā. Tādēļ paralēli jau minētajām aktivitātēm projekta realizācijai LVRTC organizē nepieciešamos iepirkumus, piemēram, 2016.gada 22.februārī tika izsludināts iepirkuma "Optiskā tīkla infrastruktūras projektēšanas un būvniecības darbiem Latgales plānošanas reģionā" kandidātu atlase, paralēli notiek trašu apsekošana Vidzemes plānošanas reģionā un tuvākajā laikā ir plānots izsludināt kandidātu atlasī uz projektēšanas un būvniecības darbiem Vidzemes plānošanas reģionā.

Lai nodrošinātu efektīvāku atdevi no VAP investīcijām, VAP 2.kārtas realizācijā tiks ievēroti šādi nosacījumi:

- tiek ievērots pasūtījuma princips – piekļuves punkts tiks būvēts, ja vismaz viens elektronisko sakaru komersants plāno noslēgt līgumu par optiskā tīkla infrastruktūras izmantošanu;
- notiek ciešākā sadarbība ar elektronisko sakaru komersantiem potenciālo interešu punktu pieslēgumu identificēšanai un izbūvētās infrastruktūras integrēšanai elektronisko sakaru komersantu tīklos;
- piekļuves punktus atbalstāmajās teritorijās izbūvēs vietās ar lielāku iedzīvotāju blīvumu (daudzdzīvokļu mājas, privātmāju puduri).

VAP 2.kārtā paredzēts izbūvēt aptuveni 3000 km optisko kabeļu tīkla trases un izveidot vismaz 220 optiskā tīkla piekļuves punktus.

VAP 2.kārtas īstenošanas rezultātā iespēju pieslēgt platjoslas interneta piekļuves pakalpojumu ar vismaz 30 Mb/s datu pārraides ātrumu iegūs vēl aptuveni 200 000 iedzīvotāji (83 000 mājsaimniecību), ar nosacījumu, ja būs nodrošināta abonentlīnija jeb "pēdējā jūdze". Savukārt VAP 1. un 2. kārtas realizācijas rezultātā piekļuve platjoslas internetam tiks nodrošināta aptuveni 500 000 iedzīvotājiem (230 000 mājsaimniecības).

Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra sēdes (Prot. Nr.62, 17§) protokollēmuma 2.punktā Satiksmes ministrijai ir dots uzdevums līdz 2017.gada 31.decembrim, balstoties uz projekta „Nākamās paaudzes elektronisko sakaru tīklu attīstība lauku reģionos” 1.kārtas ieviešanas izvērtējumu un projekta 2.kārtas vidusposma, kā arī „pēdējās jūdzes” pakalpojuma pieejamības par saprātīgu un tirgum atbilstošu cenu izvērtējumu, piedāvāt papildus valsts atbalsta pasākumus, tostarp izstrādāt normatīvo aktu priekšlikumus, lai nodrošinātu „pēdējās jūdzes” elektronisko sakaru pakalpojumu pieejamību.

Līdz ar to 2017. gadā plānots pētījums attiecībā uz abonentlīniju („pēdējās jūdzes”) ar datu pārraides ātrumu vismaz 30 Mbit/s pieejamību. Ja tiks konstatēta investīciju nepietiekamība pēdējās jūdzes attīstīšanai, paredzama jauna valsts atbalsta programmas izstrāde.

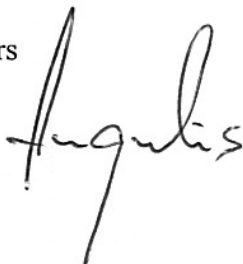
Puses vienojās:

1. Pieņemti zināšanai sniegto informāciju.

Sarunas beidz plkst. 13.15.

Satiksmes ministrs

Uldis Augulis

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

